

Tanácskozik az MSZMP XI. kongresszusa

Dr. Komócsin Mihály felszólalása

nyilatkozásaikban naponta gyakorolják. Bizonyítja ezt a szovjet és a többi testvéri szocialista ország népeinek élete, építő munkája iránti érdeklődés. A Szovjetunió és hazánk nemzetközi politikai kezdeményezéseinek élénk figyelemmel kísérése. A vietnami és más — az imperializmus ellen harcoló — népek iránti együttérzés és segítőkészség. Mindebben természetesen tükröződik a párt- és tömegszervezetek, a kommunisták mindennapos szívós és céltudatos munkája is.

A magyar munkásosztály izmosodó új seregének szocialista osztályvonalai nap mint nap formálódnak, erősödnek. Örömeik — a munkában és az egyéni boldogulásban elért — a sikerélmények révén szinte mindennaposak. De gondjaik sem jelentéktelenek. És joggal elvárják, hogy az iránt figyelmet tanúsítsunk. Szabad legyen néhányat felsorolni ezekből:

— érthető volt, hogy a fővárosból az élők munkái igényes, alacsony műszaki színvonalon termelő tevékenységet telepítették elsősorban vidékre. Kezdetben ott nem volt elegendő szakképzett ember. Az ipari munkával ismerkedő dolgozóknak egyszerűbb munkát kellett először betanulniuk. Nem szabad azonban ennél megrekedni. A tanulókat utánjós az igény a munkahelyek jobb létesítésére, a technika fejlesztésére;

— érthető volt az is, hogy a kezdő munkások, a kisebb szakképzettségűek díjazását alacsonyabban állapították meg a törzsüzemek dolgozóinál. A termelési tapasztalatok, a szakmai műveltség növelésével azonban a bérszínvonal-különbségek indokai csökkennek. A bérezésben és egyéb juttatásokban a központi és a vidéki termelőegységek között a kiegyenlítődség folyamatát gyorsítani kell;

— a tradicionális iparvidékek és az iparosodó területek között még fellelhető megkülönböztetések felszámolását indokolt volna megvizsgálni. Mérlegelni kellene például a munkáslakás-építés kedvező feltételeinek kiterjesztését, az iparosodó kisebb városokra, esetleg a település jellegétől függetlenül az ipari munkásokra.

Változások a mezőgazdasági termelésben

Kedves Elvtársak!

A mezőgazdaság szocialista átszervezését követő időszakban a nagyüzemi gazdálkodás kifejlődésével jelentős számú munkás szabadult fel. Ezek foglalkoztatásához teremtette meg a feltételeket pártunk vidéki iparfejleszté-

si politikája. Ez egyben számos tájegység gazdasági, társadalmi és politikai arculatát formálta át, évszázados elmaradását számolta fel. Az így megteremtett ipari bázison egy politikailag mind erősebben összekovácsolódó szocialista osztály vonásait mind markánsabban megmutató munkásság alakult ki.

Az osztályszerkezet további változását a mezőgazdasági termelés műszaki fejlődése serkenti. Napjainkban mezőgazdasági nagyüzemeink fejlődése újabb, figyelemre méltó jelenségeket produkál. Kádár János elvtárs beszámolójában méltatta a mezőgazdasági termelésben végbemenő nagy jelentőségű változásokat.

Valóban, az iparszerű termelési rendszerek elterjedése a növénytermesztésben és állattenyésztésben — túlzás nélkül mondhatjuk — forradalmi átalakulást eredményez. A hozamok gyors ütemű növekedésének, a jövődelmezőség emelkedésének nagy népgazdasági jelentősége van. Ennek hatására a mezőgazdasági termelőegységek is átforgalmódnak. A „vegyeskereskedés” felszámolódik, erőteljes szakosodás megy végbe. Az egyes gazdaságok stabilizálódnak, nagyobb és biztonságosabb a jövedelem. A munka jellege is megváltozik. A komplex gépesítés új munkaszervezetet, a dolgozók kvalifikáltságának növelését kívánja meg. A gyakorlat eldöntötte a vitát.

A gép- és technológiai rendszerek nem elég körültekintő kiválasztása ellenére az iparszerű termelés a növénytermesztésben és állattenyésztésben is beáttárolt tekinthető. Nemcsak több terméket adnak, de gazdaságosabban is termelnek. Ehhez természetesen követelmény a létrehozott kapacitások komplettirozása, teljes kihasználása, az irányítók és beosztottak megfelelő szakmai felkészültsége.

Az új eredményei és gondjai

De az új — az eredmények mellett — gondokat is szül. A nagy teljesítményű géprendszerek, az állattenyésztő és a kertészeti telepek nagyobb gazdasági egységeket, szélesebb háttérrel kívánják meg. Helyenként a települési sajátosságok (pl. szóróványtanya), a munkaszervezet és a jövedelemelosztás elavult formái is fékezhetik az új elterjedését.

Sajnos, mi sem figyeltünk fel időben e gátló tényezőkre, és így nem tudtuk területünk kedvező klíma- és talajadottságaiból adódó lehetőségeket kellően felhasználni. Reméljük, hogy a Csongrádnál felépítendő III. tiszai vízlépcső létesítésével,

a Dél-Alföld vízrendezési problémái is megoldódnak. Így máris jobban ki tudjuk használni kedvező klíma- és talajadottságainkból adódó lehetőségeinket.

Foglalkoztatási problémák is keletkeznek, különösen a nagy élők munkáigényes növényi kultúrák, hagyma, fűszerpaprika és egyéb zöldség-növények termelésének gépesítésével. A fiatal férfiak atkérézése gépkezelőknek egyszerűbb. Bonyolultabb azonban az idős és nődolgozók számára a munkalehetőség folyamatos biztosítása. Helyenként ez a szénbányászati fejlesztésének mérséklésekor keletkezett helyzet-höz hasonló problémát eredményezhet. Elsősorban a szövetkezetek feladata olyan új munkalehetőségek kialakítása, ahol a tagok foglalkoztatása biztosítható. De az iparnak — főleg az élelmiszeriparnak — is segítenie kell a szövetkezeteket. Mezőgazdasági termékek feldolgozására kihelyezett üzemi egységeket célszerű létrehozni. Szükséges ipari — például javító-szolgáltató, házi, illetve helyi ipari — egységeket községekre telepíteni. Kisebb ipari üzemeket centrális feladatok — elsősorban nagyobb lakószámú — helységekre létrehozni. A közlekedés és a községi gyermekintézmények fejlesztésével a közeli városok üzemibe való bejárás is elképzelhető.

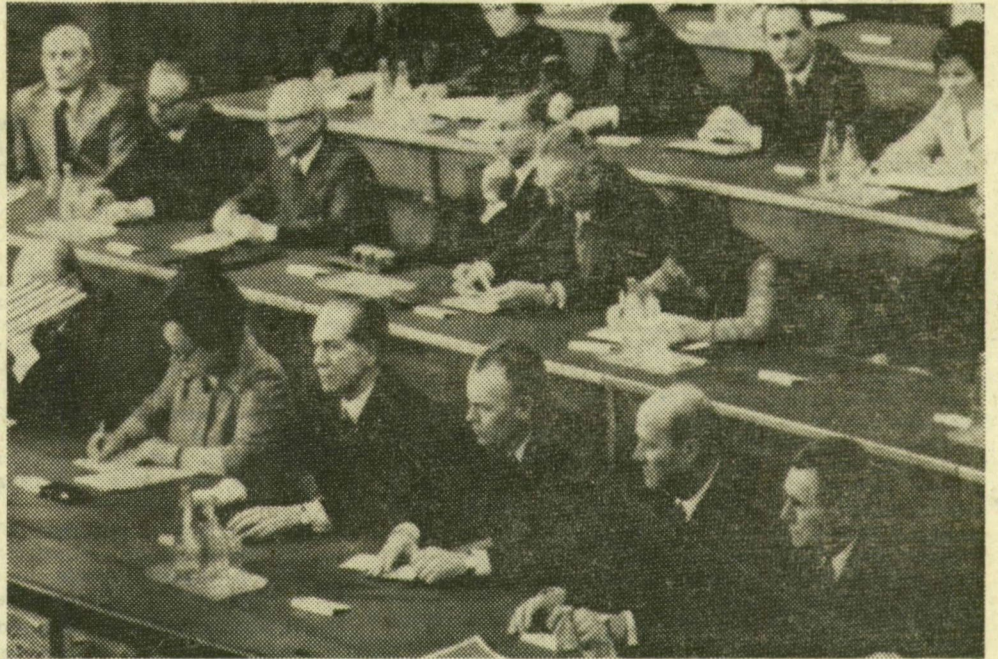
E gondok nem jelentéktelenek, de a fejlődés, előrehaladásunk gondjai. A fejlett szocialista társadalom építése sok, előre nem látható nehézséget, megoldandó feladatot állít elé. Fejlődésünk mai szintjén számos gazdaság-szervezői vagy állami tennivaló politikai kérdésként jelentkezik, mert az emberek nem jelentéktelen számú csoportjait érintik.

A pártszervek feladatai

Pártszerveinknek, -szervezeteinknek ezeket feltárni, a megoldásra hivatottak figyelmét ráirányítani, a rendezést segíteni — kötelesség. Az emberek mindinkább megszokták, hogy az országos gondokat, problémákat pártunk időben felismeri, és rendezésükre hatékony intézkedéseket tesz. Ezért is becsülik pártunkat. Ugyanakkor elvárják, hogy a pártszervek, a -szervezetek helyileg ugyanezt tegyék. Tapasztalataink szerint mindinkább képesek erre a kommuniszták kisebb-nagyobb kollektívái, a különböző területi szintű vezető poszton dolgozó elvtársaink is.

Tisztelt Kongresszus!

Az írásos előterjesztéseket és a szóbeli beszámolókat a Csongrád megyei kommuniszták küldöttéi és a magam nevében elfogadom, és el fogadásra ajánlom.

A felszólalásokat hallgatják a kongresszus elnökségének tagjai. Képünkön, az első sorban: Erdei Lászlóné, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Magyar Nők Országos Tanácsának elnöke, Fock Jenő, a Minisztertanács elnöke, Németh Károly, a Központi Bizottság titkára, Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke és Brutyó János, az MSZMP Központi Ellenőrző Bizottságának elnöke.

Pullai Árpád beszéde

Pullai Árpád, a Központi Bizottság titkára a beszámolóval egyetértve, megállapította: a két kongresszus között a párt vezető szerepe szerepe. Felszólalását így folytatta:

— A kongresszusra készülve, a párton belül és a közvéleményben élénk, alkotó és sok tanulsággal járó eszmecsere, vita zajlott le. Legfőbb mondanivalója volt az a kívánság, hogy a párt folytassa eddigi politikáját, s végrehajtásában legyen még következetesebb. Ez a népi méretű kívánság egyben elismerése és nagyra becsülése pártunk törekvéseinek; kifejezése annak is, hogy állampolgáraink nagy többsége saját munkája szülőttek érzi a haza és a dolgozó nép javára kivívott eredményeket.

Tovább a kipróbált úton

A párttagság állásfoglalása és a közvélemény alapján a Központi Bizottság nagy tömegek egyetértését és támogatását élvezte, amikor a tisztelt kongresszusnak azt javasolja, hogy a párt haladjon tovább a kipróbált, sikeres úton, folytassa tovább politikáját. E politika két alappilléren nyugszik: egyfelől a szocializmus olyan általános törvényszerűségein, mint a munkásosztály, a párt vezető szerepe, a proletárdiktatúra, a munkás-paraszt szövetség, a szocialista tervgazdálkodás és az internacionalizmus; másfelől azon, hogy a párt idejében foglalkozik a döntésre érett társadalmi kérdésekkel, szorgalmazza, ösztönzi a haladást, politikája képes a szüntelen megújulásra. A politikában tanúsított következetesség nem jelent változatlanyságot, az elviség merevségét, mert ez a politikát sémákba zárná és eltorzítaná.

Társadalmi fejlődésünk szempontjából a marxizmus-leninizmus alkotó alkalmazásának mindig is nagy jelentősége. Az építőmunka során időről időre új jelenségek és ellentmondások is keletkeznek. A pártnak kötelessége, hogy gondosan tanulmányozza az új feladatokat és az ellentmondásokat, s megoldásukra, illetve leküzdésükre a helyes politikai irányvonal alapján helyes válaszokat dolgozzon ki.

A párt ezt tette a két kongresszus között is. A Központi Bizottság kiemelkedő jelentőségű 1972. novemberi ülése új lendületet adott a X. kongresszus határozatainak megvalósításához azokon a területeken, ahol a végrehajtás akadozott, helyesbítette az irányt, ahol az nem volt megfelelő.

Következetesebb végrehajtást

A X. kongresszus határozatait teljesítettük — mondtam ezután. Mégis — az irányelvek vitája alapján — jogos igénynek tekintjük és bírálatnak is értjük, hogy a végrehajtásban következetesebbnek kell lennünk, mert ez munkánknak hosszabb ideje ismert gyengéje.

Előfordul ugyanannak a határozatnak többféle értelmezése, ez zavarja az egységes fellépést, bizonytalanságot szül.

A vezetők, a testületek egy része nem teljes szívvel és erővel dolgozik, könnyen tudomásul veszik az elmaradást. Egyesek politikai vezetőhöz méltatlanul sodródnak az eseményekkel, nem követelik meg a fegyelmet, vannak akik nem szeretik a problémák szava tevést, mert meg kell őket oldani, ez pedig töprengést, munkát, harcot kíván. Inkább tompítják, agyonmagyarazzák a problémákat.

Esetenként nem kell idő-

ben döntünk. Sok még a határozat is, amiatt nehéz áttekinteni és a végrehajtás folyamatába szervesen beilleszteni őket.

Talán túl sok energiát fektetünk az elemzésekbe — bár ez könnyebben megbocsátható, mint a felszínesség, vétké —, de nem fordítunk ekkora energiát a feladatok megvalósításához szükséges feltételek megteremtésére.

Az ellenőrzés nem elég rendszeres, és inkább tényeket állapít meg, mintsem gyakorlatiasan segít. A mulasztásokat a kelleténél ritkábban vonják felelőségre.

A párt-, az állami, a társadalmi szervek munkájában még sok az átfedés.

Az okok országosan és helyileg is többféle lehetnek. Türelemesen meg kell őket keresni a végrehajtás minden láncszemében. A felsoroltakban is érezhetjük, hogy leküzdésük mennyire összetett feladat, mennyire egységes megítélést és cselekvést követel.

Fejlesztjük a demokratikus centralizmust

A párt életében tovább kell szilárdítani és fejleszteni a demokratikus centralizmust — hangoztatta a továbbiakban. Ez a társadalom minden szervezetére kedvező hatással lesz.

Az utóbbi négy és fél esztendőben pártunkban erősödött a demokratikus centralizmus. A pártszervezetekben fokozódott a kommuniszták részvétele a politikai döntésekben, és ezzel a megvalósításukért folyó harcban is. A párttestületekben elvtársi, vitatkozó légkörben döntenek; a határozatok demokratikusak, mert a többség véleményére épülnek.

A demokratikus centralizmus a párt életében és munkájában egyaránt biztosítja az alkotó, szabad vita lehetőségét — benne a tévedés lehetőségét is —, és a felelősséget végrehajtás feltételeit. Kifejezi, hogy vita nélkül nincs helyes következtetés és döntés: kommunista fegyvelm nélkül viszont a legjobb elhatározásból sem születik tett.

Erről azért kell szólni, mert egyesek a demokratizmust elválasztják a centralizmustól; aktívak a vitában, felszólalásaik szenvedélyesek,

(Folytatás a 4. oldalon.)

Maurer Mihályné:

Az állami gazdaságok dolgozói a munkásosztály részét képezik

Maurer Mihályné, a Szekszárdi Állami Gazdaság munkása elmondta, hogy a brigád, amelynek vezetője, 36 tagból, többségében nőkből áll. Ezeket az asszonyokat sokat kellett segíteni — mondotta —, amíg a közösségi életbe beilleszkedtek.

A továbbiakban arról beszélt, hogy az állami gazdaságok dolgozói a munkásosztály részét képezik. Még sok

tennivaló áll előttünk — mondotta —, hogy a munkásosztályhoz való tartozásra mindenben rászolgáljunk.

Az ipari munkásság együvé tartozása, szervezetsége, munkája a miénknél magasabb szinten áll. Szociális és kulturális körülményeik is jobbakként, mint a mieink. Nálunk ebédlőt, öltözőt, csak a gazdaság központi helyein találhatunk. A megfelelő

megoldást gazdaságunk egyik legfontosabb feladatának tekintjük.

Felszólalása befejező részében arról szölt, hogy az állami gazdaságban mind több szakmunkásra van szükség, de a környéken működő szakmunkásképző intézetek végzett növendékei nem mindig maradnak a mezőgazdaságban. Javasolta ezen változtassunk.